Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 89. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 14-го ТРАВНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 14, 1982 No. 89. VOL. LXXXIX.

УРЯД ОНТАРІО ДАВ НА УКРАЇНСЬКИХ ПОСЕЛЕНЦІВ 11,000 ДОЛЯРІВ

Торонто, Онт. — З провінційного парляменту Онтаріо повідомляють, що тут, завдяки старанням Юрія Шимка, члена цього парляменту з околиці Гай Парк Свансі з онтарійського міністерства культури і громадянства видано для Канадсько-Українського Допомогового Товариства дар в сумі 11,000 долярів. Цей „ґрент" дано через Програму для інтеґрації новоприбулих, що існує при Відділі служби для новоприбулих у цьому міністерстві з метою підтримки розвитку добровільних допомог для українських втікачів до Канади поселитися в цій провінції.

Задоволений з його удачі дістати цю дотацію від уряду для українців, Ю. Шимко сказав: „Я радий, що зміг допомогти Українсько-Канадському Допомоговому Товариству дістати цей „ґрант". Всі ми з Квінс Парку (його виборчої дільниці) бажаємо Товариству і біженцям дальших успіхів."

Д-р Мейс виступить у Філядельфії

Філядельфія, Па. (Я.Т.). — У п'ятницю, 21-го травня, та у суботу 22-го, відбудуться тут заходами Комітету Оборони Національних і Людських Прав України доповіді співробітники УНІГУ д-ра Джеймса Мейса про дві великі праці про голод в Україні.

Одна із цих праць — це монументальна праця „Терор колективізації", що над нею працює проф. Роберт Конквест, д-р Мейс і ще декілька науковців. Ця праця має бути скінчена вже у 1983 році, у 50-ту річницю голоду в Україні. Над другою книжкою працює сам д-р Мейс і ця праця появиться у 984 році.

Доповіді відбудуться у приміщеннях Українського Культурно-Освітнього Центру. Доповідь у п'ятницю запляновано на год. 7:30 увечері, доповідь у суботу буде у денних годинах для вищих кляс школи українознавства.

Появилася книжка В. Мерещака

Ню Йорк, Н. Й. — Цього року, тут у В-ві „Мета" надруковано 336-сторінкову книжку Володимира Мерещака, довголітнього члена Українського Народного Союзу, п.з. „Така вона була!" Літературним і мовним редактором цієї книжки є Борис Берест.

Б. Берест у післямові до цього твору пише так: „Майже чотири роки гітлерівської окупації України іноді здаються сучасному молодому поколінню українців чимсь безжурним, романтичним. Тому не випадково, що книжка Володимира Мерещака „Така вона була!" має на першій сторінці присвяту: „На вічну пам'ять героїням Кінґири!" Це не пересічна книжка звичайних спогадів про щоденні події під час війни. Це не пересічний щоденник однієї з жертв німецьких окупантів"

У світі

НЕВІДОМІ ЗЛОЧИНЦІ, ПРАВДОПОДІБНО марксистські підпільники, обстріляли автомобіль західньонімецького дипломата в Ґватемалі і він помер від поранень зараз таки, коли на місце випадку прибула поліція. Конрад Фрідріх Шульц, 46-річний дипломат, тільки два роки тому прибув до Ґватемалі і був представником Західньої Німеччини в місцевому відділі Об'єднаних Націй. Покищо невідомо, чому саме на нього був виконаний атентат. Раніще військові чинники в Ґватемалі інформували, що ліві партизани забили 20 мужчин, жінок і дітей тільки тому, що речники містечка відмовились від постачання харчів і грошей для партизанських відділів.

СИРІЙСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ЧАСТИНИ І ПАРТИЗАНИ Палестинської Військової Організації зударились у Тріполі, на півночі Ливану і бій, у якому було багато забитих і поранених, тривав понад дві години. Раніше, обидві сторони були домовились про замирення і можливий спільний виступ проти „ізраїльських аґресорів". Сирія, як відомо, вдержує в Ливані 30,000-ну армію за згодою Арабської ліґи, для вдержання нібито порядку в тій країні.

ЕДВАРД КОВАЛЬЧИК, ЗАСТУПНИК ПРЕМ'ЄР— міністра польського уряду, прибув з триденною офіційною візитою до Західньої Німеччини. Західньонімецькі чинники повідомили, що він має намір зустрінутись з міністром закордонних справ Гансом-Дітріхом Геншером, міністром економії Оттом Лямбсдорфом й іншими політичними діячами. Ціллю його приїзду, кажуть політичні спостерігачі, є спонукати боннський уряд до постачання більшої кількости харчових продуктів до Польщі, головно м'яса і рибних виробів.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО РОЙТЕРСА ІНФОРМУЄ, що в Нікараґуа дуже пожвавилась діяльність антиурядових і антимарксистських груп, які почали ставити опір прокомуністичному урядові контрольованому сандіністами. Минулого тижня навіть дійшло до зудару між правими партизанами і військом, у якому загинуло 12 осіб по обох сторонах. Міністерство оборони старається применшити значення діяльности антиурядових груп і заявяє, що „прав вих екстремістів підтримує матеріяльно уряд З'єднаних Стейтів Америки". В офіційних урядових повідомленнях нічого однак не згадується, що Нікараґуа стала совєтським сателітом і постачальником зброї для партизанських марксистських відділів в Ель Сальвадорі і проти цієї діяльности уряду протестують нікараґуанські політичні партії.

ЄВАНГЕЛИСТ-ПРОПОВІДНИК БИЛЛІ ҐРЕҐЕМ, виступаючи на відкритті конференції у справі миру і роззброєння, яка відбувається у Москві і в якій беруть участь численні релігійні діячі, критикував також Уряд З'єднаних Стейтів Америки, за перегони в озброєнні, зокрема нуклеарному, породженому, мовляв, страхом перед атомовим нападом СССР. Перед виїздом Ґреґема до Совєтського Союзу сам президент Роналд Реґен, віцепрезидент Дожрдж Буш й інші офіційні речники намагалися доказувати, що його присутність пропаґандивно використає Москва, що й сталося. Перед своїм виїздом Ґреґем запевняв своїх прихильників, що він займатиме дуже невтральне становище і покине конференцію, якщо вона буде односторонньою чи виключно антиамериканською. Однак цього не сталося і Ґреґем не тільки бере далі активну участь в нарадах, але й сам дав себе втягнути в антиамериканську кампанію.

Делеґати Філядельфійської Округи УНС відбули наради

Філядельфія, Па. (с.г.). — Тут в неділю, 2-го травня ц.р., в залі власного Дому заходом Управи Окружного Комітету Філядельфійської Округи відбулася нарада делеґаток і делеґатів на 30-ту Ювілейну Конвенцію УНСоюзу. З вибраних 47 делеґатів з Округи в нарадах взяли участь 35 делеґатів. Присутній був також головний радний Іван Одежинський і голови сусідніх Округ, а саме — голова Лігайвелійської Округи, головна радна Анна Гарас та голова Округи Твердого Вугілля — Шамокін Тимко Бутрей.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Петро Тарнавський, а протоколянтом був мгр Василь Колінко, секретар Округи. Відкриваючи наради, голова привітав присутніх, відчитав порядок нарад, а при тому поінформував, що наради є скликані згідно ухвали Річних зборів Округи, які відбулися 4-го квітня ц.р. За його словами, присутні делеґати повинні застановитися над пропозиціями, які приготовив Комітет, обраний під час Річних зборів. Членами Комітету були: Степан Гавриш, Петро Тарнавський, д-р Іван Скальчук, інж. Михайло Нич, проф. Володимир Винницький, Анна Яремко, мгр Володимир Яців, інж. Іван Скіра, мгр Василь Колінко і Василь Євтушенко.

В імені згаданого Комітету до слова був запрошений старший організатор Степан Гавриш, який коротко інформував про перебіг і приготовання до Конвенції, а відтак подав 15 різних резолюцій — побажань до Статутової Комісії. Він поінформував, що Комітет відбув два засідання, устійнив точки і присутні повинні над ними застановитися та прийняти або відкинути. Відтак він прочитав точку за точкою, а під час цього присутні висловлювали свої думки. З заподаних 15 точок прийнято 14 одноголосно, а одну відкинено більшістю голосів.

На порядку денному були також справи організаційні, і всі присутні схвалили, що кожний делеґат-делеґатка повинні придбати нових членів ще до часу Конвенції.

Слід підкреслити, що нарада проходила в дружній атмосфері, присутні висловлювали свої думки на різні союзові теми. З загальних дискусій можна винести опінію, що всі турбуються майбутнім Союзу.

Після обговорення справ конвенційних і організаційних до слова були запрошені гості із сусідніх округ — Анна Гарас і Тимко Бутрей. Вони побажали успіхів Окрузі в чемпіонстві і запевнили про дальшу свою співпрацю. Іван Одежинський закликав везти аплікації нових членів до Рочестеру.

Перед закінченням нарад по традиції обрано „Стірінґ комітет", завданням якого буде скликати „кокуси делеґатів і делеґаток не лише Філядельфійської Округи, але також й інших сусідніх округ Пенсильванії. До Комітету обрано: Степана Гавриша, інж. Михайла Ничку, д-ра Івана Скальчука, Петра Тарнавського, Василя Євтушенка, мґра Володимира Яцева та мґра Богдана Артимишина.

По нарадах відбулася дружня гостина-перекуска, під час якої всі присутні, як одна велика союзова родина, продовжували розмови на союзові теми.

РЕЗОЛЮЦІЇ—ВНЕСКИ

Ми, делеґатки і делеґати філядельфійської Округи УНСоюзу, зібрані на спеціяльній нараді 2-го травня 1982 року застановлялися над теперішнім станом УНС і вирішили рекомендувати Конвенції взяти під увагу резолюції та пропозиції, схвалені нашою нарадою. Наші резолюції, в першу чергу, повинна взяти під увагу Статутова комісія.

Ми радіємо тим, що УНСоюз дійшов до потужної інституції, а головно, коли говорити про фінансову ділянку, але на цьому не можна зупинитися. Перед Союзом стоять великі завдання, які вимагають ще більших зусиль у теперішній ситуації. Щоби не зістатись позаду в метушні конкуренції комерційних установ-компаній, є конечним поробити зміни в структурі діяння й модернізації діловодства та введення модерних кляс забезпечення. Тому ми, зібрані делеґатки і делеґати, вирішили подати Статутовій Комісії під розвагу такі рекомендації та резолюції:

1) Підтримуємо думку, щоб Конвенція затвердила ухвалу злуки двох найбільших українських союзів, а саме — Українського Народного Союзу і Українського Братського Союзу.

2) Окружні комітети на протязі довгих років своєї праці вповні себе виправдали і тому рекомендуємо Статутовій комісії поробити всі заходи, щоби округи були охоплені статутом УН Союзу і тим самим Союз повинен бути тристепеневою установою.

(Закінчення на стор. 4)

Критикують іміґраційну службу

Ню Йорк, Н. Й. — Численні сербські іміґранти вислали на адресу Білого Дому, зокрема генерального прокуратора Вілліяма Френча Смита, скаргу на Службу іміґрації і натуралізації за її грубу поведінку супроти їхнього земляка Предраґа Стєвіча, якого ця Служба насильно хотіла віддати в руки юґославської влади, без попередньої перевірки щодо можливої загрози його життю.

Почалося все від шлюбу П. Стєвіча з американкою Майрою Дойчін, яку він запізнав під час її відвідин Юґославії. Побравшись, подружжя Стєвічів виїхало до З'єднаних Стейтів Америки. Коротко після цього дружина молодого сербського робітника загинула в автомобільному випадку і тоді почались клопоти Стєвіча. Служба іміґрації і натуралізації заявила, що в нього немає більше причини для дальшого нелеґального перебування в ЗСА. Тут не допомогли жадні вияснювання і протести. Стєвіча відвезли насильно на летовище ім. Кеннеді в Ню Йорку, посадили на літак, що летів до Беоґраду і за декілька хвилин його доля була б перерішена. Однак сербські поселенці не дали за виграну. Вони через адвоката добились до федерального судді, який, дослівно кілька хвилин перед відлетом літака, дав зарядження зняти Стєвіча з нього і перевести назад до еміґраційного центру на Брукліні. Федеральний апеляційний суддя, переслухавши свідків і вислухавши арґументів адвоката Енн Риттер, прийшов до переконання, що життя Стєвіча було б дійсно загрожене в Юґославії з політичних мотивів з огляду на активність цього 32-річного серба в численних так званих „сепаратистичних групах", які змагаються за відокремлення Сербії і створення самостійної держави.

У протестних листах сербські патріоти нагадують іміґраційній Службі, що під теперішню пору в ЗСА перебуває нелеґально біля вісім мільйонів еміґрантів з Латинської Америки, зокрема Мехіко, Гаїті та інших які не тільки не мають леґального статусу, але, у багатьох випадках, порушують закони цієї країни.

БРИТАНЦІ ЗІСТРІЛИЛИ ДВА АРҐЕНТИНСЬКІ ДЖЕТИ

Лондон, Велика Британія, —Після того, як три арґентинські джетові бомбовики заатакували британський воєнний корабель біля Фалькляндських островів, британці відкрили вогонь з протилетунських гармат, ракет й іншої зброї і зістрілили два літаки, а третій мабуть пошкодили, але він зумів втекти з поля бою. Міністерство оборони Великої Британії заявило, що під час атаки не загинув ані один британський вояк і сам корабель не був пошкоджений.

Після цього випадку Арґентина призналася до втрат двох літаків, але згідно з арґентинською версією, літаки значно пошкодили британський нищівник і теж зістрілили гелікоптер, який наблизився до берегів одного з островів. Після цієї інформації Іян МекДоналд, речник міністерства оборони у британському уряді заявив, що згаданий арґентинцями гелікоптер впав в море з технічних причин і не має доказів на те, що він був пошкоджений арґентинською артилерією.

Арґентина, як відомо, сконцентрувала кілька сотень своїх літаків різного типу на летовищі Ріо Каеґос, найближче розположеному до Фалькляндських островів. Британські джерела твердять, що згадані три джетові літаки супроводжали транспортовий літак типу С-130, який віз постачання на острови, але коли помітили корабель, почали його атакувати.

Досі британці зістрілили п'ять арґентинських літаків і затопили два кораблі. МекДоналд твердить, що на островах перебуває приблизно 9,000 арґентинських вояків, які на його думку не зуміють на довшу мету вдержати укріплення, якщо королівська фльота затісниме кільце окруження і постачання стане неможливим.

Багато розголосу і протестів набрала в Лондоні справа захоплення трьох британських журналістів, яких невідомі злочинці перехопили біля міністерства закордонних справ в Буенос Айресі в середу, 12-го травня ц.р., вивезли у невідому місцевість і після переведених тортур і знущання над ними, залишили їх нагими біля маленького містечка Пілар, біля 30 миль від столиці. Подібний випадок трапився з американським журналістом і з двома норвежськими репортерами, які були захоплені таким самим способом і в тому самому місті. Політичні спостерігачі думають, що терористичні акти проти закордонних працівників преси може підірвати престиж Арґентини за кордоном і західня преса зверне своє вістря проти арґентинської військової хунти.

Бої біля Фальклянських островів правдоподібно не матимуть жадного впливу на переговори, які тепер ведуться на форумі Об'єднаних Націй,—заявив генеральний секретар ОН Гавіє Перез де Куеяр.

ЗАМАХ НА ПАПУ НЕ ВДАВСЯ

Фатіма, Портуґалія. — Під час паломництва Папи Івана Павла II до святого місця тут, де Мати Божа з'явилася трьом пастушкам 13-го травня 1917 року і де Святіший Отець хотів у цей ювілейний день скласти молитовну подяку і за своє власне видужання після тяжкого поранення від куль терористи якраз один рік тому, на Папу намірився якийсь еспанець, молодий чоловік у священичому убранні, з ножем у руці. Але Папі нічого не сталося, а напасника роззброїла і унешкідливила поліційна охорона, яка наглядала за порядком.

Про намір Папи відвідати 13-го травня Фатіму було відомо вже з нового року і тут зібралися великі маси вірних, щоб молитися разом з улюбленим і популярним Папою. Все цього дня відбувалося за пляном, аж до моменту, коли згаданий еспанець напав на Івана Павла II. Підозрівають, що атентатчик є прихильником консервативного архиєпископа контроверсійного владики Марселя Лефебвра з Франції, який вже роками очолює „схизму" в Католицькій Церкві через лібералізацію Церкви ухвалами Другого Ватиканського Собору. Як відомо, архиєпископ цей був суспендований ще в 1976 році Папою Павлом VI.

Напасник мав би бути духовною особою з кіл цього консервативного архиєпископа. Хоч еспанець, він мешкає біля Парижу, і з вигуків, які він кидав проти Папи під час невдалого нападу, виходило б, що він обвинувачує Папу в „ліваках" тенденціях.

Не зважаючи на спробу замаху на його життя, Іван Павло II далі відбуває свої відвідини у Фатімі, як запляновано.

В Америці

ДО КУРЙОЗІВ АМЕРИКАНСЬКОГО ПІДХОДУ до різних життєвих справ можна віднести висліди голосування на посадника міста Юніон в стейті Ню Джерзі на нову каденцію лише день пізніше, як того кандидата-посадника і стейтового сенатора суд засудив на сім років ув'язнення за хабарі в розмірі сотень тисяч долярів. Вілліям В. Масто виграв перевибори у вівторок, 11-го травня, 24 години після засуду на сім років тюрми. Посадник В. Масто, якому 65 років віку і який є також стейтовим сенатором і законодавцем у стейті без перерви від 1946 року, сам певний, що його виправдає апеляційний суд. Але генеральний прокуратор стейту Ірвін І. Кіммелмен настоює на тому, щоб цього популярного політика позбавити і сенатського посту і посадницького. Запитані виборці, що вони на таке кажуть, відповіли, що в світлі великих скандалів, які в урядових аґенціях відбуваються, злочин хабарництва цього посадника незначний.

РІЗНИЦЯ ПОМІЖ ТЮРЕМНИМ РЕЖИМОМ ПО жіночих в'язницях і чоловічих все ще дуже наявна в Америці. Не дивлячись, чи жінка стара чи молода, особистий одяг ув'язненої відбирається, і їй дають зеленкаву в'язничну сукню, пошиту без смаку й часто іншого розміру, як треба; їй не вільно вживати косметику; не вільно виставляти на столику чи на стіні фото ні дітей, ні рідних; вона повинна гасити світло вже о 9:30 вечора й лягати спати. В її келії дозволена лише Біблія і шклянка для пиття води. Після 11 місяців дуже доброї поведінки, їй доздолять такі привілеї: іноді вона дістане дозвіл посидіти на зеленому моріжку; носити власний одяг час-до-часу; говорити по телефону тричі на місяць, по 10 хвилин. Якщо вона хоче готуватися до якоїсь професії, то їй відкриті тільки бюрові роботи. Натомість мужчини-в'язні втішаються відносною волею в кожному відношенні, хіба що вони перебувають в інституціях з найбільш строгою охороною. В'язні чоловіки в тюрмах можуть говорити по телефону 120 хвилин на місяць, носити власний одяг, світити світло, читаючи, і пізніше, ніж 10-та година вечора, і можуть мати не тільки фотографії дорогих для них людей, а навіть дівчат. Також зайнятися вони можуть вишколом у різних ділянках, яких нараховується понад 12 різних видів. Так мається справа по всій країні. Але нарешті в стейті Кентакі розпочали жінки-в'язні боротьбу зі стейтом проти „статтевої дискримінації", вимагаючи тих самих прав і привілеїв, що їх мають в'язні чоловічого роду.

КОНВЕНЦІЙНИЙ БЕНКЕТ ЗАПОВІДАЄТЬСЯ УРОЧИСТО

Проф. д-р Омелян Пріцак

Рочестер, Н. Й. — Як вже було інформовано, під час 30-ої Конвенції Українського Народного Союзу, яка розпічне тут свої наради в тижні від 24-го травня ц.р., в готелі Дженесі Плаза Голідей Інн, при 120 Мейн вулиці, відбудеться в четвер 27-го травня о год. 7-ій вечора конвенційний бенкет з багатою і різноманітною програмою.

У програмі бенкету передбачено: відкриття — Володимир Гавриляк; американський і канадський національні гимни; вступна молитва — Владика Марко, архиєпископ Української Православної Церкви в ЗСА; представлення майстра церемонії — Володимир Гавриляк; слово майстра церемонії — д-р Мирон Куропась; вечеря; представлення гостей за почесним столом; привіти; представлення головного промовця — д-р Іван Флис; головна промова — відомий науковець, директор УНІГУ проф. д-р Омелян Пріцак, який говоритиме на тему: „Завдання українства на переломі другого тисячоліття"; заключне слово — д-р Мирон Куропась; молитва — Владика Василь Лостен, єпископ Стемфордської єпархії.

У багатій мистецькій частині виступатимуть: Християна Липецька, меццо-сопрано, яка виконає: „Ангел ночі" — муз. Артемовського, „Дивлюсь я на небо" — обробка Заремби; фортепіяновий супровід — д-р Леся Борисенко; Марія Бах — фортепіянове сольо: Соната оп. 31 ч. 3 — Бетговена, Буре — Косенка; Чоловічий квартет „Луна" з Рочестеру у складі: Мирослав Благий, Микола Єйна, Євген Кулик, Степан Ольшанський, під мистецьким керівництвом інж. Я. Матковського і акомпаньяменті мґра Надії Трач, виконає п'ять пісень. В кінці виступить ще раз солістка Х. Липецька з двома піснями, відомими і улюбленими „Летять ніби чайки" — муз. Рожавської і „Три породи" — муз. Шамо.

Підготовою конвенційного бенкету й інших програм, в тому числі мистецької, займається Конвенційний комітет у Рочестері до якого входять 30 союзових і громадських діячів, а очолює його союзовий і громадський діяч В. Гавриляк.

Делеґати на 30-ту Конвенцію УНС отримають „Дзеркало" дотеперішніх конвенцій

Джерзі Сити, Н.Дж. — З Головної Канцелярії УНС інформують, що протягом цього тижня всі делеґати на 30-ту Конвенцію УНС, яка — як відомо — відбудеться в Рочестері, Н. Й. в тижні, що починається 24-го травня ц.р., одержать поштою щойно випущену з друку нову книжку ред. А. Драгана „В дзеркалі конвенцій УНС". У супровідному листі до висилки цієї книжки делеґатам головний предсідник д-р Іван О. Флис між іншим пише:

„Уже тільки дні відділяють нас від 30-ої Конвенції нашого Українського Народного Союзу, від висліду якої у великій мірі залежатиме дальша доля цієї нашої установи, а з нею і всієї нашої громади.

Ви, звичайно, очікували, що на деякий час перед Конвенцією пошта доставить Вам наші конвенційні звіти. На жаль, ми не встигли їх вислати, з тієї простої причини, що не всі урядовці нам їх своєчасно прислали. Книжку звітів одержите при реєстрації і сподіємось, що зможете з ними познайомитись ще перед початком конвенційних нарад.

Сьогодні посилаємо щойно випущену з друку нову книжку ред. А. Драгана: „В дзеркалі Конвенції УНС", яку можна вважати за своєрідний найкоротший звіт з усіх 29-ох дотеперішніх конвенцій УНС. А втім, книжка говорить сама за себе. Посилаємо Вам її в надії, що Ви познайомитесь з її змістом та що — як це пише автор у своїх „Вступних заввагах" — знання і свідомість минулого допоможе Вам під час конвенційних нарад плянувати і вирішувати краще майбутнє...",

„Поява цього загального огляду дотеперішніх 29-ох Конвенцій Українського Народного Союзу та їх оцінки окремою книжечкою є цілком припадкова. До цього причинилася... американська пошта. Справа в тому, що цей огляд початково був приготований до друку в альманасі УНС на конвенційний 1982-ий рік, але при оформлюванні альманаха виявилося, що включення цього огляду збільшило б об'єм і тим самим вагу альманаха до тієї міри, що його поштова висилка коштувала б майже вдвоє більше. З цих та деяких інших міркувань Головний Екзекутивний Комітет вирішив опублікувати цей огляд, із деякими додатками, окремою книжечкою та переслати її своєчасно всім обраним делеґатам на чергову, 30-ту Конвенцію. Знання і свідомість минулого є одною з головних передумов плянування та вирішування кращого майбутнього.

Велика частина поміщених у цій книжечці матеріялів уже була в якомусь часі та в якійсь формі опублікована. Започаткував такі огляди справжній літописець Американської України, о. Нестор Дмитрів, надрукувавши в календарі УНС на 1914-ий рік „Історію УНСоюзу", власне на базі такого загального огляду перших 12-ох його конвенцій. З цього прикладу — і огляду — скористав у 1936-му році тодішній головний предсідник УНС Микола Мурашко, надрукувавши в „Пропам'ятній Книзі" УНС такий загальний огляд уже 18-ох конвенцій, попередивши його коментарем про те, „Чого вчили конвенції УНС". Огляд двох дальших конвенцій, 19 і 20-ої, надрукований в Ювілейному Альманасі УНС на 1944-ий рік, а дві чергові конвенції, 21 і 22-гу, коротко описав тодішній головний секретар УНС Григорій Герман в книзі „Українці у вільному світі", ювілейному альмнасі УНС

(Закінчення на стор. 4)

З'ЇЗД КОЛИШНІХ МЕШКАНЦІВ РЕҐЕНСБУРҐУ

Ґлен Спей, Н. Й. — Тут на Оселі „Верховина" відбудеться в днях 29-31 травня 1982 р. перший З'їзд реґенсбуржців. Багата ділова та розвагова програма уможливить приємно провести довгий „вікенд". Замовляти кімнати ще можна телефонічно до 20-го травня безпосередньо в управі „Верховини" на число: 1-914 - 856-1323.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to: "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J 07303

Проблема „Свободи" на Конвенції

Одною з постійних проблем, що ними займаються від років конвенції УНСоюзу, є проблема Видавництва, зокрема та спеціяльно — „Свободи". Це й логічно. Бо „Свобода" — це наче душа Українського Народного Союзу. „Свобода" дала ініціятиву до заснування УНСоюзу, але швидко після постання цієї нашої заморської твердині „Свобода" стала залежною від УНСоюзу. І трудно собі уявити УНСоюз без „Свободи" та й „Свобода" не була б всилі існувати без УНСоюзу.

Кожний часопис — це підприємство,. яке складається із свого духового змісту, але й побудоване на купецькій калькуляції — як кожна ділянка культури, — книжкове видавництво, театр, концертове бюро. І ці всі атрибути, які стосуються новітньої преси, стосуються і „Свободи", репрезентаційного українського часопису у вільному світі.

Недавно вся американська та й міжнародна преса займалася небуденною справою: загрозою ліквідації американського щоденника з найбільшим у світі накладом — понад мільйон примірників денно і понад два мільйони кожної неділі. „Дейлі Нюз" був „на продаж" і довгі тижні тривала криза, поки — після переговорів з 11 робітничими спілками, причетними до того видавництва; „Дейлі Нюз" тріюмфально проголосив, що „буде існувати". Той американський щоденик має мільйонові прибутки з передплат, кольпортажу і оголошень, але й мав мільйоновий дефіцит у наслідок величезних видатків на кошти редакції, адміністрації, друку, транспорту, поштової оплати.

Український Народний Союз, читачі, вся українська громада, не можуть задовольнитися самим фактом існування „Свободи". Всі вони прагнуть, щоб ця наша провідна газета була за своїм змістом якнайкраща. А що всі речі чинять люди, то і рівень газети залежить від тих, які її редаґують і які заповнюють її сторінки належним змістом. Журналістика перестала бути забаганкою аматорів. Це ділянка професійного знання і досвіду і як кожна професія — вимагає добрих фахівців, а добрий фахівець вимагає доброї винагороди. Далі: „добра газета та, яка має різнорідний матеріял. Для цього треба відповідного розміру газети. „Боротьба за місце" — це хронічна журба редакції. Чим більший розмір газети — тим більші можливості заповнювати сторінки цікавим різнорідним матеріялом. Але чим більше газетних сторінок — тим більші і кошти паперу, друку, експедиції. Соціяльне законодавство накладає на кожного працедавця обов'язок дати працівникам і робітникам прерізні так звані „бенефіти", — соціяльне й хворобове забезпечення, відпустки, вплати на пенсійний фонд тощо. Пішла теж вперед друкарська техніка: треба модерних машин і фахових друкарських робітників. Величезний тягар лежить на газетному видавництві від поштових оплат. Українська газета не має теж того найбільшого джерела прибутку, яким є для американської газети оголошення — вони становлять тут тільки невеликий відсоток по додатній стороні балансу.

Короткий зміст довгої мови такий, що УНСоюз підтримує „Свободу" й англомовний „Український Тижневик" річними дотаціями на біля 400,000 долярів. Найбільш винуватими у цьому дефіциті є: аж надто мале число передплатників дарма, що найбільше, як їх має будь-котрий інший український часопис, — і занадто низька грошова передплата. Передплата „Свободи" була встановлена ще у 1958 році і на протязі 25-ти років залишилася без змін. Це своєрідний курйоз, що його не можна продовжувати — якщо не хочемо загирити цього нашого передового часопису. Це курйоз, що передплата „Свободи" для членів УНСоюзу становила річно тільки 7.80 долярів, при чому є категорії членів, які платять тільки по 6 долярів навіть тільки по 3.60 долярів.

Існують різні можливості покращання цього сумного стану. Найперше 30-та Конвенція повинна би взяти під увагу можливість, скажемо, необхідність значного підвищення передплати „Свободи". Треба би застановитися над тим чи не висилати „Свободи" тільки тим членам УНСоюзу, які цього собі забажають — таке робиться з „Українським Тижневиком". Треба обов'язково, щоб 30-та Конвенція УНСоюзу, цей наш поселенський сойм, палко закликав українських вільних людей прикладати більшу увагу до друкованого періодичного слова, щоби більше членів і не-членів УНСоюзу передплачували „Свободу". Зате 30-та Конвенція УНСоюзу, яка радитиме над добром цієї нашої установи і всієї нашої громади, не повинна навіть брати на увагу того екстремного і просто трагічного для української культури засобу, як скорочування числа днів, коли появляється ця наша газета. Треба збільшити їх, а не зменшити. Треба дати „Свободі" кращі, як дотепер можливості діяння і розвитку.

Михайло Кучер

АНАТОМІЯ ЖАХУ

Для ілюстрації того погляду треба згадати думки хоч декого з французьких економістів, незвичайні для західньої історіографії. У Франції опубліковано цікаві і для нас книги французьких авторів, як „Інтелектуальні коріння ленінізму" та „Короткий курс совєтології". До такого роду книг також треба зарахувати збірку есеїв — „Совєтська теперішність і російське минуле". Ця книга білий крук серед багатьох на цю тему — де шукати коріння совєтської системи — чого Захід і досі не розуміє, чи не хоче зрозуміти. А так звана третя хвиля еміґрації на чолі з А. Солженіциним своїми думками додали до хаосу, який панує на Заході на цю тему.

На це складається кілька причин, чому Захід не розуміє совєтської системи. Заморочення совєтським комунізмом — гіпноза, — віра у совєтські фрази та взагалі совєтську пропаґанду, невміння і страх самостійно думати.

Оцінювати совєтську систему не можна, вдаючися до аналогії. Досі кожен, що пише про Совєтський Союз — комуніст він чи антикомуніст, користає з аналогії, порівнює совєтську систему із системами інших країн та устроями.

Якщо Захід не позбудеться такого способу розуміння совєтської системи — направи очікувати не можна. А час не стоїть...

У 1848 році Маркс сказав, що Европою буде мандрувати привид комунізму, 1982 року одна третина населення земної кулі живе під комунізмом, або в ярмі реального соціялізму. Тут треба звернутися в першу чергу не до економічної політики, а до політичної економіки.

Не можна аналізувати господарки Совєтського Союзу на основі совєтської статистики. Дехто із західніх економістів, пишучи на цю тему, обнижує дані совєтської системи на 10 до 15 відсотків.

Міжнародна організація хліборобства і харчування обнижує совєтські статистичні дані на 20 відсотків. У Варшаві призналися, що 1981 року 60 відсотків польської статистики пофальшовано.

На основі тільки совєтської статистики один наївний французький економіст 1952 року прийшов до висновку, що життєвий добробут совєтського суспільства так побільшується, що незабаром перевищить — західній і люди будуть тікати з капіталістичної неволі і нужди у Совєтський Союз.

Москва так довго повторює свою цинічну брехню, що Захід вже повірив. Якщо узяти до уваги совєтську статистику, то Москва із своєю річною продукцією криці — 145 мільйонів тонн — річно перевищує усіх в світі. Але совєтська продукція авт рівняється еспанській, залізнична сітка така як в Італії. Очевидно багато криці йде на продукцію зброї, але де решта? На паперових совєтських 145 мільйонів тонн продукують справжню крицю першої кляси, а далі йде продукція другої і третьої кляси, цілий металевий злом (старші машини) і продукція псевдокриці.

Наполеон III увійшов до історії як феноменальний брехун. Йому не можна було вірити, навіть заперечивши все, що він сказав.

Ленін, знищивши в Росії капіталізм, хотів звільнити ґрунт для сівби соціялізму. Капіталізм успішно знищено, але на звільненому ґрунті соціялізм не виріс. Ленін — відомий демагог — негайно знайшов виправдання. На перешкоді повній перемозі соціялізму стоять пережитки капіталізму. Тому соціялізм існує тільки потенціяльно. Поки існує комуністична влада, соціялізм має потенціяльні можливості здійснитися. Тим пояснюється маніпуляція цифрами. У кожній совєтській цифрі захований „моральний співчинник" — підвишка у відсотках.

Маємо такий шаблон: перша стадія нищити, друга — дуже важлива — затримати владу. Совєтська влада об'єднує у своїй політиці ті два чинники. Якщо доходить до цілковитого заломання дійсности — воєнний комунізм, примусова колективізація Сталіна, „великий стрибок" Мао — партія йде на компроміс — дозволяє якусь дозу реалізму. Це робиться для того, щоб втриматися при владі.

У спрощеному вигляді це виглядає приблизно так: господарство залишається соціялістичним, якщо рішення щодо компромісу і застосовання засад, суперечних соціялізмові, робляться з метою затримання комунізму при владі. Тоді залишається можливість повернення до будови соціялізму.

Будова соціялізму — це причина і виправдання нечуваного марнотравства, будова непотрібних об'єктів,

(Закінчення на стор. 4)

Про отця Романюка пам'ятає Митрополит і торонтонці

(Л. В-а). Якраз майже одночасно у час українського Великодня до редакції щоденника надійшли два цінні матеріяли — обидва торкаються долі засудженого і караного отця Василя Романюка. Один — надхнений і зворушливий Лист-послання з нагоди Великодня на Україну, присвячене долі цього в'язня сумління і вислане через „голос Америки", від Первоієрарха Української Автокефальної Православної Церкви Владики Митрополита Мстислава, а другий документ — повідомлення Комісії за звільнення українських політичних в'язнів у СССР з Торонто про шляхетний вчинок п'яти українських канадців, що зголосилися словом і ділом спонзорувати приїзд до вільного світу о. В. Романюка і його родини.

Владика-Митрополит, висловивши спочатку привітання для вірних УАПЦ українців на Україні і скрізь поза нею, під російсько-комуністичною займанщиною, левину частину свого Великоднього привітання присвятив самому о. Романюкові. Тут читаємо: „Керую це привітання на руки Всечесного Отця Василя Романюка, довголітнього страдника за Христа, Його Святу Церкву Православну та побожний народ український. Майже половину життя від дня, коли отець Василь узяв на свої плечі тяжкий хрест пастирського служіння Богові і людям, він став об'єктом знущань і переслідування з боку богоненависників.

Після довгих років ув'язнення і перебування за дротами у таборах примусової праці та на засланні в північних землях СССР, всечесний отець Василь знайшовся ніби на волі, а вірніше буде сказати — всього тільки поза в'язничними мурами.

Знайшовся він поза ними з сильно підірваним здоров'ям, без засобів на життя й утримання себе і своєї, знесиленої злиднями родини та, що головне, без права на прилюдну молитву у храмі Божому за свій народ і кожну людину, що потребує помочі доброго пастиря. Його спроби здобути дозвіл на виїзд з родиною із СССР, як досі, не дали добрих наслідків.

Тож нехай наша молитва у цьогорічну Пасхальну ніч буде більш усердною і палкою як звичайно. Настроймо у цю Ніч нашу уяву, що перед св. Престолом у кожній нашій скромній церковці і величнім храмі, поставленими нами у країнах вільного світу, яснітиме постать страдника отця Василя. Нехай у цю Ніч наші великодні піснопіння лунають радісно, однодушно і непереможно, бо, співаючи їх з Отцем Василем, будемо їх співати з усією побожною Україною".

І далі, як це є завжди звичаєм Митрополита Мстислава, який ні на хвилину не забуває, що не тільки молитва, але і чинна боротьба із злом мусить іти своїм чередом, якщо ми хочемо волі і справедливости для України, її народу і українських політичних в'язнів, звертається він з прилюдним запитом (хоч напевно без надмірної надії) до керівника теперішньої Церкви в Україні, яку, неначе на глум, називають теж „православною". Владика каже: „Я б залишився неспокійним і з почуттям зле виконаного обов'язку, коли б не поставив прилюдний запит: — А чи знає про тяжку недолю і довголітні страждання о. Василя Романюка Екзарх Московської патріярхії Російської Православної Церкви в Україні митрополит Філарет Доценко, який носить титул Митрополита Київського і Галицького та очолює і відповідає за все зорганізоване церковне життя православних на Україні? Крім того, всі ми бажаємо знати, чи рідний нам по крові і плоті Владика Митрополит Філарет подбав про дозвіл о. В. Романюкові пройти з Христом шлях цьогорічного Страсного Тижня і відправляти прилюдно у храмі Божому Служби Божі того тижня?

Відповідь на це запитання була б відповіддю і на друге: — Чи отець В. Романюк має змогу у цьогорічну Великодню Ніч славити разом з побожними людьми й у храмі Божому Воскресшого для нашого спасіння Христа-Спасителя?"

Після цього прилюдного запиту, що його поніс етер в Україну і скрізь по СССР, в якому Митрополит Мстислав звертався до Митрополита Філярета (на думку декого з нас може аж надто лагідно), — висловлює Митрополит свій біль, що не дозволено було Отцеві-Страдникові Романюкові відправляти:

„Прикро, болюче і соромно було б довідатись, що в цьогорічну Святу Великодню Ніч слуга Божий ієрарх Василь Романюк молився потаємно в убогій хатині, у рідному йому Косові на Підкарпатті, молився лише і тільки з вірною йому дружиною-страдницею та таким же відданим йому сином, бож прилюдну відправу Богослужень йому й далі заборонено".

Хоч сумнів у можливість такого гарного і незвичайного жесту підкрадався і в Митрополитове серце, занадто бо багато жорстокости й бажання заподіяти зло є в намірах і діях теперішніх священослужителів з сучасної підсовєтської леґальної Церкви, — Митрополит з великою вірою в... чудо пише:

„Проте, радісною і многонадійною була б усім нам вістка, що так, як Пилат пішов за старозавітною традицією і відпустив іудеям розбійника і цим вшанував свято Жидівської Пасхи, так і сьогоднішні володарі нашої Батьківщини на рішуче жадання Всепочесні-

(Продовження на ст. 3)

Лев Яцкевич

ПОВІВ НОВОГО ВІТРУ

II

Цей комітет складається з багатьох членів Палати Репрезентантів та Сенату. Всякі познаки віщують, що з допомогою цього комітету ми зможемо проламати не один непоборний досі бар'єр в боротьбі за наші права. І подумати тільки, що всі ті досягнення, це діло праці 11-ох молодих, освічених жінок, сповнених завзяття та месіянської віри у слушність своєї справи, за яку вони боряться та для якої вони витрачують свій час, свою енерґію, а здебільша, і свої власні гроші. І тому наші запити в пресі, „де наші діти"?, скидаються радше на наївність. Ось вони: У. Мазуркевич, Віра Андрейчик, Орися Гевка, Христина Сеник, Христина Перфецька, Віра Лащик, Ірена Скульська, Ірина Юрчак, Христина Шуст, Богданна Кульба, Одарка Турченюк.

Друга організація, подібного типу, як Комітет Оборони Національних та Людських Прав України — це Ліга Проти Знеславлювання Українського Імени. Її генеза пов'язана з неславним фільмом „Голокост", який пройшов буревієм по всіх телевізійних станціях світу, звинувачуючи українців у коляборації з гітлерівцями та у допомозі у винищуванні жидів в Україні.

Цей фільм викликав хвилю реакції та обурення поміж українцями в діяспорі, виявом яких було покликання до життя у Філядельфії Ліґи проти знеславлення українського імени, що її очолюють: Дз. Швед, поряд з Н. Павлюк. Доцільність і вагомість діяльности тієї Ліґи стала наявною для всіх українців на поселенні вже рік після її заснування, позначеного суцільною атакою американських засобів масової інформації на добре українське ім'я. Приводом до цього стали судові процеси: в Клівленді, Чикаґо, Флориді, Ню Йорку та Філядельфії проти деяких американських горожан українського походження, звинувачених федеральною, американською прокуратурою теоретично, у затаєнні певних даних свого минулого, а практично, у коляборації з німцями та допомозі у винищуванні жидів на території України.

Ті процеси мали свою передісторію 1) у численній протиукраїнській літературі, яка невірними та перебільшеними інформаціями намагалася представити українців, як різунів та ноторичних антисемітів; 2) у схваленні американським Конґресом, на внесення однієї нюйоркської конґресменки (жидівського походження), 2.8 мільйона долярів на кошти, зв'язані з судовими процесами проти американських горожан, що в часі Другої світової війни були причасними ув винищуванні европейських жидів 3) у публікації прізвищ здогадних воєнних злочинців у совєтських газетах, здебільшого східньоевропейських еміґрантів.

Філядельфія здобула широкий розголос двома судовими процесами Осідача та Ковальчука, в яких Ліґа брала активну участь. Ті судові процеси в дійсності були спектаклями жидівської публіки, удекорованої зірками Давида на грудях, що домагалася жидівської справедливости та демонстраціями українців, які протестували проти визнання обох підсудних винними, перед завершенням судового процесу та проголошенням вердикту суду.

І тут, в повній ширині виявилася доцільність покликання до життя Ліґи, яка провела декілька успішних інтервенцій у місцевій пресі та телевізії проти тенденційного насвітлювання процесів обидвох підсудних. У висліді тих інтервенцій, такі газети, як філядельфійський „Інкваєр" та „Бюллетин", не тільки припинили свій протиукраїнський тон, але опублікували декілька прихильних статтей для обидвох підсудних. Другою важливою акцією Ліґи був протест проти вживання федеральною прокуратурою звукозаписувальних свідчень проти Осідача та Ковальчука, виготовлених на території Совєтського Союзу.

У висліді протесту та інтервенції Ліґи, до новооснованої американським урядом Ради Голокосту, увійшов д-р Куляс, український адвокат з Чикаґо.

Відлунням протесту Ліґи у філядельфійській телевізійній станції на каналі 3 проти знеславлення українського імени в їх телевізійних репортажах про український Горожанський Клюб в промінентній дільниці Сосаєті Гілл у Філядельфії була публічна заява телевізійної станції про непричасність українців у розреклямованій телевізією афері Українського Горожанського Клюбу під тиском та налегливістю Ліґи, правління публічних шкіл Філядельфії та околиці погодилося доповнити існуючі шкільні підручники інформаціями про український „Голокост голоду" в Україні в 30-их роках. 13-го січня ц. р. Ліґа та представники семи етнічних груп відбули зустріч з Департаментом судівництва, відділ особливих досліджень, що його очолює Аллен Раєн, у справі совєтських свідчень, спрепарованих в Совєтськім Союзі, вживаних на американських процесах проти українських підсудних. 10-го березня ц. р. представники Ліґи та представники литовської етнічної групи відбули у Вашінґтоні зустріч з трьома конґресменами, членами Комісії судівництва та закордонних справ у тій же самій справі. Цей короткий огляд цілковито не вичерпує діяльности Ліґи, що з невеликою групою членів: Славою Стефанишин, Лесею Скахнів-Дяченко, згаданою вже Дзвінкою Швед, Неонілею Павлюк, Галею Козак-Левицькою, Петрусею Савчак, Славою Галовей, Меланією Сарахман, Маріянною Михайлюк, Емілею Бортничак, Ігором Мірчуком, Романом Коропеєм та Романом Цебрівським виконує усю велику й вагому роботу. Але навіть тих декілька фраґментарних накреслень їхньої діяльности, дають змогу читачеві відчути повів нових ідей та повільного виходу українських проблем з просвітянських хащів на широкий шлях зв'язків і розмов з людьми, які в своїх руках тримають ключі від нового, справедливого світу.

Остап Тарнавський

ПЕРЕД ШОСТИМ З'ЇЗДОМ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

III

Саме у зв'язку з потребою бібліографії з'їзд ухвалив посилити збірку книжкових видань українських письменників в еміґрації та й доповнити її біографічними даними. Така збірка тоді вже була започаткована в архіві, що дістав приміщення в Українському Інституті Америки. Микола Понеділок звітував про Літературний Допомоговий Фонд, що з його каси виплачено було допомогу і деяким письменникам дисидентам. На цьому з'їзді перевибрано Президію Об'єднання. Григорій Костюк, що вів Об'єднання від самого початку його існування, попросив звільнити його з обов'язків голови, вияснюючи, що і його вік і обтяження працею в організації залишеного архіву Володимира Винниченка і підготови повного видання творів Миколи Хвильового, не дозволяють йому знову взяти на себе цю відповідальність. Номінаційна комісія подала нову листу президії, що й була одноголосно вибрана, в такому складі: Остап Тарнавський — голова, Святослав Гординський — заступник голови, з тим, що заступниками голови являються, згідно зі статутом, голови філій „Слова" в Канаді, Европі й Австралії, а саме: Юрій Стефаник (Канада), Юрій Бойко (Европа), Дмитро Чуб-Нитченко (Австралія); Роман Маланчук — секретар і Уляна Любович — фінансовий секретар. До Президії увійшли: Йосип Гірняк, Григорій Грабович, Докія Гуменна, Іван Керницький, Григорій Костюк, Богдан Кравців, Юрій Лавріненко, Вадим Лесич, Микола Понеділок, Улас Самчук та Іван Фізер. Григорієві Костюкові надано титул почесного голови „Слова", а почесними членами затверджено: Йосипа Гірняка, Олексу Грищенка, Олександра Оглоблина й Уласа Самчука. Контрольну комісію очолює Іван Смолій, а її членами є Марія Струтинська й Іван Боднарчук.

У новому періоді праця Президії проходила головно в двох напрямках: оборона переслідуваних і засуджених українських письменників в Україні та продовження видання збірника „Слово". З посиленням переслідувань українських письменників в Україні, що почалось новими арештами в 1972 році Президія повела сильну оборонну акцію. У тісній співпраці з Комітетом „Письменники у тюрмі" Інтернаціонального ПЕН, як і в порозумінні з Міжнародною Амнестією було проведено акцію в обороні українських письменників-в'язнів на світовому форумі. Заходами Президії „Слова" почесне членство в міжнародній організації письменників отримало десять українських письменників-в'язнів, а саме: Ігор Калинець у Канадському Осередку ПЕН, Святослав Караванський — у Канадському, Валентин Мороз — в Англійському, Михайло Осадчий — у Швайцарському, Микола Руденко — у Французькому й Японському Осередках ПЕН, Євген Сверстюк — у Канадському, Іван Світличний — у Канадському, Василь Стус — в Англійському, Вячеслав Чорновіл — в Голляндському, Данило Шумук — в Австралійському. Євгена Снігірьова проголошено почесним головою світового конґресу Інтернаціонального ПЕН, що відбувся 1978 року в Австралії. Від Президії вийшли звернення в обороні письменників-в'язнів, включно з листами до Спілки Письменників України, спеціяльно в заступництві за Валентина Мороза і Миколу Руденка. Президія прилучилась до акції, що її повела Американська Асоціяція Видавців в обороні свободи вияву думки; представники „Слова" взяли участь у Міжнародному Ярмарку Книжки, що відбувся в Ню Йорку, як протест проти такого ярмарку в Москві, де виключили книжки тих письменників, які станули в обороні свободи згідно з договором у Гельсінках. Були переведені теж літературні вечори для обзнайомлення з творчістю українських письменників-дисидентів, головно вечори в пошану Миколи Руденка, Бориса Антоновича-Давиденка, Василя Стуса, Вячеслава Чорновола, Михайла Осадчого. Представники Президії „Слова" вітали прибувших на Захід, насильно виселених, чи звільнених дисидентів: Валентина Мороза, Петра Григоренка, Святослава Караванського, Надію Світличну. Святославові Караванському влаштовано літературний вечір. Осінню 1977 року „Слово" вітало польського поета Юзефа Лободовського спеціяльним літературним вечором і в Ню Йорку й у Філядельфії, нав'язуючи тісніші зв'язки з польським літературним світом в еміґрації, що його чільним представником являється цей видатний поет і публіцист, співробітник заслуженого літературного місячника „Культура" в Парижі і випробуваний приятель української літератури й її досвідчений перекладач. „Слово" взяло участь у вечорі етнічної поезії, репрезентованої десятьма етнічними групами в Америці, в 1981 році в Ню Йорку, запрезентувавши на цьому вечорі двох поетів-дисидентів: Василя Стуса і Василя Симоненка. Деякі члени „Слова" є членами Інтернаціонального ПЕН. В осередку в Ню Йорку нашим представником є Вадим Лесич — член Президії Нюйоркського Осередку. Обіжник цього осередку інформує часто про працю наших письменників.

За цей період можемо похвалитися аж чотирма збірками „Слова" і це в першу чергу заслуга нашого Канадського Об'єднання, а головно голови Об'єднання Українських Письменників в Канаді Юрія Стефаника Чотири Збірники — це кругло тисяча двісті сторін друку, в кожному збірнику надруковано твори — поезії, прозу, драму і критичну літературу коло п'ятдесяти авторів; це перегляд творчости наших членів і саме наші збірники — це доказ, що українські письменники на еміґрації — не зважаючи на несприятливі обставини вже по причині браку широкого читача — продовжують свою літературну діяльність. В одному з останніх збірників, у післяслові так і сказано від видавців, що: „ми видаємо наші збірники на те, щоб зберегти слово наших письменників для майбутнього і видавання цих збірників є й у нашому власному інтересі". Останній, дев'ятий збірник появився на кілька місяців перед шостим з'їздом і це гарний дарунок для нашого з'їзду. Крім збірників вийшли й окремі книжки наших письменників — членів „Слова". Побіч запланованих повних видань творів двох забутих і в Україні й у еміґрації письменників Володимира Винниченка і Миколи Хвильового, що томи їхніх видань вже появились і далі появляються друком, вийшли нові книги живих і діяльних письменників. Ось Улас Самчук видав дві книги: „Слідами піонерів" (Видання УНСоюзу), і „Планета Ді-Пі", та й

(Продовження на ст. 3)

ВОСЬМИЙ З'ЇЗД Об'єднання Сеньйорів Українського Народного Союзу

відбудеться

в днях від 30-го травня — 4-го червня 1982 р. на СОЮЗІВЦІ — Оселі УНС в Кергонксоні, Н. Й.

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

Неділя, 30 травня: в годині 2-ій по пол. — Реєстрація. В годині 6-ій веч. — Привітальна вечеря, познайомлення.

Понеділок, 31-го травня : Год. 9-та рано — Божественна Літургія в церкві св. Трійці в намірені живих і померших членів. В год. 11-ій рано — Відкриття З'їзду, відспівання національних гимнів, схвалення програми З'їзду, вибір Президії та з'їздових комісій. В год. 1-ій по пол. — Перерва на обід. В год. 3-ій по пол. — Відчитання протоколу з сьомого З'їзду та його затвердження, звіти Управи: голови, секретарів (українського та англомовного), касира, Контрольної Комісії. В год. 6-ій — Вечеря.

Вівторок, 1-го червня: В год. 10-ій рано — Дискусія над звітами. В 1-ій год. — Перерва на обід. В 3-ій год. — Продовження дискусії над звітами. В 5-ій год. — Уділення абсолюторії уступаючій Управі. В 6-ій год. — Вечеря, в 8-ій год. — Висвітлення прозірок інж. Романа Кобринського з норвезьких фйордів.

Середа, 2-го червня: В 9-ій год. рано — Цікава прогулька автобусом.

Четвер, 3-го червня: В 10-ій год. рано — Вільні внески і запити. В 12-ій год. — Зустріч з представниками Екзекутиви УНСоюзу. В 1-ій год. — Перерва на обід. В 3-ій год. по пол. — Вибір керівних органів — Управи, Контрольної Комісії, Товариського Суду. В 6-ій год. — Бенкет з мистецькою програмою. По бенкеті — забава з танцями.

П'ятниця, 4-го червня: В 10-ій год. рано — Підсумки нарад, схвалення резолюцій та устійнення дати наступного З'їзду в 1983 р. Закриття.

Кошт побуту на Союзівці виносить 85.00 дол. від особи.

Зголошення на З'їзд і про побут на Союзівці, проситься писати до Управи Союзівки.

SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446

УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ СЕНЬЙОРІВ при УНС

ЛІТНІ, ПЛАСТОВІ ТАБОРИ на „НОВОМУ СОКОЛІ"

Окружна Таборова Комісія пластової оселі „Новий Сокіл"

подає до відома, що

ЦЬОГОРІЧНІ ПЛАСТОВІ ТАБОРИ для новацьких і юнацьких пластових частин

відбудуться

в часі від **3-го липня до 24-го липня 1982 р.**

- Таборова оплата, включно з адміністраційним за тритижневий побут виносить 195.00 дол.
- Зголошення приймають: Голова ОТК пл. сен. Маріян Стасюк, Marian Stasiuk, 91 Fairlane Avenue, Tonawanda, N.Y. 14150.
- Референт таборів пл. сен. А. Коцик-Мандзій, А. Kocyk-Mandzy, 2033 Westfall Rd., Brighton, N.Y. 14618. Tel.: 1-716-442-1597.
- Виповнену карту зголошень з підписом гніздового/зв'язкового треба віддати до 15-го червня. Карту лікарських оглядин привозять таборовики зі собою.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Відділ Метрополії Ню Йорк — Ню Джерзі

повідомляє Членів Товариства, що

в суботу, 5-го червня 1982 р., о год. 7-ій веч.

відбудуться

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

в Українському Інституті Америки в Ню Йорку
при 2 Схід 79-та вул.

УПРАВА ВІДДІЛУ

Музикальний Концерт

- КВАРТЕТИ
- ДУХОВА ОРКЕСТРА
- ХОРИ
- СОЛЬОСПІВИ

Зустріч із слухачами радіопередачі "РІДНІ АКОРДИ"

де? УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ
140 PROSPECT AVENUE (ПОМІЖ 41 - 42 STREET)
Irvington, N.J. 07111

коли? 15-ого ТРАВНЯ о: 7:00 pm

СЛУХАЙТЕ, КОЖНОЇ НЕДІЛІ О 5:30 ПОПОЛУДНІ
WPOW - 1330 AM on your radio dial.

Перед Шостим...

(Продовження зі ст. 2)

готова у нього до друку нова книга-роман. Докія Гуменна зуміла зорганізувати собі видання своїх книг і ось до реєстру її видань в останньому періоді дійшли такі книги: „Родинний альбом", „Минуле пливе в прийдешнє", „Внуки столітнього запоріжця" і „Небесний змій". Олекса Ізарський продовжує цикл романів і в цьому періоді вийшли його нові дві книги: „Полтава" і „Літо над озером". Вийшли нові книжки Івана Боднарчука, Івана Смолія, Любови Коленської й інших. Це проза. В поезії більша видавнича рухливість і тому й не будемо всіх появ перераховувати. Всі видання „Слова" можна буде оглядати під час шостого з'їзду, бо для цього підготовляється книжковий базар. Згадаймо тільки наших сеньйорів. Іван Кмета-Ічнянський, що відзначив своє вісімдесятріччя, видав у цьому періоді дві книжки: „Заграви вечірні" та „Рік 2000". Галя Мазуренко, що теж відзначила вісімдесятріччя, надзвичайно активна і в поезії і в малярстві. В останньому році появилась ілюстрована збірка поезій Галі Мазуренко під назвою „Північ на вулиці". І не можна не згадати великої появи, що нею являється чотиритомна поетична епопея Василя Барки „Свідок" — справді надзвичайна поява не тільки в українській поезії, що й принесла авторові нагороду подружжя Терлецьких в сумі 5,000 долярів. Окремо можна говорити про творчу і видавничу діяльність Віри Вовк у Бразилії. Вона одна там ціла інституція: не тільки пише оригінальні поезії і навіть драми, але пильно перекладає і протискає ці переклади у книжковому виді „між люди". Окремий звіт подасть Об'єднання Українських Письменників в Канаді, як і дуже активний Відділ „Слова" в Австралії під проводом Дмитра Нитченка, що не тільки активний у творчій і видавничій діяльності, але й може похвалитися своїм власним альманахом „Новий альманах", та й відділ в Німеччині, що його від років очолює професор Мюнхенського університету Юрій Бойко, що поза своєю науковою працею знаходить час і для організаційної праці нашого Об'єднання, організуючи літературні вечори і зв'язки з німецьким літературним світом.

Уся діяльність Об'єднання Українських Письменників в еміграції „Слово" буде темою обговорення під час шостого з'їзду письменників у Торонто, в днях 11-го -13-го червня 1982 року. Письменники матимуть змогу зустрітись і разом обговорити справу нашого літературного процесу, що проходить і в Україні й на еміграції. Відбудеться і загальна сесія-зустріч з громадянством, як теж і великий літературний вечір з виступом письменників — учасників з'їзду. Запланована вистава видань „Слова" і книжковий базар. У час, коли українська література в Україні переживає нову хвилю переслідувань, а такі поети й письменники, як Василь Стус, Микола Руденко, Іван Світличний, Ігор Калинець, Євген Сверстюк, Михайло Осадчий, Вячеслав Чорновіл і десятки інших запроторені у тюрми і заслання, письменники в еміграції несуть відповідальність за українську літературу і мусять використати цей з'їзд для оборони права української літератури бути вільною і незалежною, бути вільним словом вільних творців українського народу. Треба вірити, що і самі українські письменники в еміграції і вся українська суспільність на поселеннях зрозуміють завдання з'їзду українських письменників і допоможуть перевести його так, щоб він був зразковим і заманіфестував непохитну позицію Об'єднання Українських Письменників „Слово" в обороні того Великого Слова, що його наш Кобзар поставив на сторожі нашого народу.

Українська Православна Громада в Кергонксоні
ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО ПРОТЯГОМ ЛІТА

СЛУЖБИ БОЖІ

відбуваються

в каплиці на СОЮЗІВЦІ

Наступна Служба Божа в неділю, 16-го травня 1982 р.

ЦЕРКОВНА РАДА

Відділ Ради Прихильників Української Народньої Республіки у Філядельфії, Па.

влаштовує

КУЛЬТУРНУ ЗУСТРІЧ

З УКРАЇНСЬКОЮ МИСТЕЦЬКОЮ СТУДІЄЮ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Головним доповідачем ЗУСТРІЧІ буде ред. ІВАН КЕДРИН-РУДНИЦЬКИЙ. Слово про Мистецьку Студію з прозірками скаже проф. ПЕТРО МЕГИК. Слово про діяльність Ради Прихильників УНР виголосить д-р МАРУСЯ БЕК. Вечір ЗУСТРІЧІ відкриє д-р ПЕТРО КЛЮК — Голова Відділу.

Зустріч відбудеться

в суботу, 22-го травня 1982 р., о 5-ій год. веч.
в залі Культурного Центру
при 700 Сідар Рд., ЕБІНҐТОН, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.

На закінчення ЗУСТРІЧІ буде гутірка при каві й солодкому.

Управа Відділу щиро запрошує все Українське Громадянство міста Філядельфії та околиць до численної участи.

ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ (ОДУМ)

влаштовує

БЕНКЕТ і ЗАБАВУ з нагоди 5-го ВСЕОДУМІВСЬКОГО З'ЇЗДУ СТАРШИХ ВИХОВНИКІВ ОДУМ-у

який відбудеться **22-го травня 1982 року**

Місце: **заля УПЦеркви св. Юрія Переможця в Ярдвілл, Н. Дж.**

Початок Бенкету — 6:30 год. веч. • Початок Забави — 9:00 год. веч.

До забави приграватиме відома **оркестра „ТРЕМБІТА"**

В справах квитків та замовлень звертатись до Філій ОДУМ-у або на телефон: (201) 725-5322

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

має честь запросити Вас на ДОПОВІДЬ

Д-ра ЯРОСЛАВА К. ТУРКАЛА

ВІЗАНТІЙСЬКА СПАДЩИНА КИЇВСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

з показом прозірок

(ЛЕКЦІЯ З ЦИКЛЮ „КИЇВСЬКІ ВИКЛАДИ")

Неділя, 23-го травня 1982 року, 2-га год. дня
в будинку Академії, 206 Захід 100-та вул., Ню Йорк, Ню Йорк

Гостинний концерт хору „Гомін" в Мюнхені

У понеділок, 12-го квітня, відбувся в Мюнхені прекрасний концерт відомого нашого чоловічого хору „Гомін" з гостинної Англії, що саме тоді знаходиться в турне по Европі. Хор „Гомін", з осідком у відомому індустріяльному місті середньої Англії, Манчестері, є вже більш як три десятки років репрезентативним хором Союзу Українців Великобританії а також і цілої нашої спільноти в Англії.

Цей хор має і свої давніші традиції, що сягають воєнних часів нашої дивізії в Німеччині, Австрії і Італії (Ріміні), коли цим хором управляли відомі диригенти— Ярема Гордій (Е.Пасіка) та Гумінілович (в Ріміні). Тепер, майже вже понад двадцять років, незаступним диригентом цього хору є маестро Ярослав Бабуняк, відомий і заслужений діяч хорового мистецтва, що вивів цей хор в його сучасні заслужені культуротворчі вершини.

Концерт відбувся у відомій залі Дому мистців в Кюнстлергазі, що знаходиться у центрі Мюнхену. На концерт хору прибуло багато відомих діячів різних ділянок нашого суспільного, наукового і мистецького життя, а зокрема любителів мистецтва з нашого, баварського, і взагалі, що так скажу, чужинного, але в якійсь мірі пов'язаного з нами мистецького світу. Про це подбали наші установи, наші імпресаріо, а зокрема невтомний Тадзьо Процик, що впродовж кількох тижнів поширював листівки -відомості про концерт нашого хору в Англії.

Хор „Гомін" має свої відомі заслуги в ділянці плекання світлих традицій нашого вокального мистецтва в Европі, передусім в Англії, Валлії, Шотляндії та Ірляндії, де здобув ряд мистецьких нагород, а також виступав по телевізії в кількох програмах та має видані зі свого репертуару платівки. Хор „Гомін" відбув також зі своїм молодіжним танцювальним ансамблем „Орлик" концертові подорожі по Канаді і в ЗСА, а про його виступи нераз прихильно згадувала наша преса. Були також численні згадки про виступи хору і в англійській пресі.

Цим разом хор „Гомін" відбуває своє концертове турне в Европі,- виступи у Швайцарії і Франції,без молодіжного ансамблю „Орлик", але з хором, зі своєю окремою програмою, виступає також наш відомий співак, ліричний тенор маестро Володимир Луців, що знаний нашим слухачам зі своїх концертів у Мюнхені в минулих роках; цим разом в цьому турне він виступає як соліст, але без бандури.

Концертова програми хору складається із двох окремих частин, що одна одну доповняють: в першій частині переважають народні, релігійні і історичні козацькі пісні, а у другій—гуцульські народні та пісні про Довбуша і його опришків, а теж і пісні новіших композиторів, але деякі з цих пісень виконуються в обробці самого диригента і мають іншу мелодійну закраску.

Окремий вокальний реперетуар, переважно сольових пісень і романсів, мав співак В.Луців, вдало достосувавши свою програму до програми хору. Акомпаньював хорові і солістові надійний молодий піяніст Богдан Паращак.

Своїм сукупним вкладом (48 співаків на сцені), а головно силою і виробленою технікою, мелодійністю голосів і гармонійністю виконання хор справляє незвичайно імпонуюче враження, як краща наша репрезентативна одиниця в Европі, а тим більше, що хор тепер поступово поповнюється новими надійними мистецькими силами, що позитивно впливає на його загальну презентацію і силу, але зберігає і старших співаків.

Програма концерту була досить обширна. Цілість програми була на високому рівні виконання, чи то під оглядом динаміки, чи вокальної гармонійної презентації окремих точок. Найкраще свідчила про виконання пісень реакція самих глядачів, що часто зі зворушенням нагороджували виконавців гучними оплесками і оваціями. Багато з присутніх потім купило платівки хору та маестра Луцева.

Згадували мені, що програму концерту хору набрано для програми „Радіо Свобода", щоб передати і в Україну.

Похвальним жестом з рамени хору, а зокрема диригента, було виконання пісні „Грай, бандуро" муз. І.Шамо з присвятою маестрові Григорієві Крукові, відомому нашому скульпторові в його 70-річчя.

При цьому треба згадати, що головою хорового комітету, що дбає про справи хору, є тепер молодий лікар д-р Євген Остапюк, він і соліст, а хореографом— Анатолій Кривоніс. Їм належиться признання і подяка, як і двом водіям міжнародного автобуса.

При кінці програми привітав маестра Бабуняка, хористів, маестра Луцева і піяніста Паращака голова ЦПУЕН мґр Антін Мельник в імені українців Німеччини та всіх присутніх, та побажав їм дальших творчих успіхів в турне та щасливої подорожі.

Виступ хору „Гомін"— вперше в Мюнхені—залишив милий спогад для нашої місцевої громади, що прибула на концерт майже в повному складі, як також і в пам'яті багатьох наших людей і чужинців, що прибули навіть з віддалених міст з-поза Баварії.

Д-р В.Кузь

Про о. Романюка...

(Продовження зі стор. 2)

шого Владики Митрополита Філарета відпустили на повну волю ієрея Божого Василя Романюка. Вірмо ж і сподіваймося, бож у руках Божого Промислу все можливе."

І знову кличе Первоієрарх всіх православних українців, як і всіх інших українців, приєднатися до його молитви за волю для о. Романюка, щоб незабаром, не зважаючи на страшну добу, що її переживає Церква Христова і все людство, всі разом, всі, де б нас не оселив Господь, заспівали купно і в цьогорічний Великдень пісню перемоги, бо Христос воскрес із мертвих, смертю смерть переміг і тим, що у гробах, життя дарував!"

В молитві велика сила, і для отця Романюка повинна також прийти довгождана воля. Вірити в це кличе нас Владика Мстислав.

КОНЦЕРТ ВИЗНАЧНИХ УЧНІВ УМІ

Ню Йорк, Н. Й. (Н.К.). — В неділю, 16-го травня ц.р., в приміщенні Українського Інституту Америки при 2 Схід 79-та вулиця (ріг П'ятої авеню) відбудеться концерт визначних учнів Українського Музичного Інституту у його 30-ліття. Організатори надіються, що культурна публіка поцікавиться цим концертом молодого музичного дorocту і морально підтримає його.

ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ К. ВАРВАРОВА

Вашінгтон (П.О.). — Жалобне Засідання, присвячене св. п. д-ра Константина Варварова, відбудеться тут у суботу, 22-го травня,о 7-ій год. вечора, в залі Культурного Центру св.Софії, при 2615 30 вул. П.З.

Програма: доповідь про життя й наукову діяльність д-ра К. Варварова; уривки з промов, виголошених на поминках 9-го квітня; виставка, присвячена життю й діяльності Покійного. Це засідання влаштовують вашінгтонська група УВАН і Об'єднання Українців Вашінгтону.

Подяка

У світлу пам'ять найдорожчій і ніколи незабутній Дружині, Мамі, Сестрі і Бабусі, яка з Волі Всевишнього, відійшла у Вічність, дня 17-го березня 1982-го року, на 68-му році трудолюбивого життя,

сл.п. АЛЕКСАНДРА КЕЙС

Всім тим, хто віддав останню пошану нашій Покійниці та своєю участю в похоронних відправах звеличав Її пам'ять, а родині старався полегшити великий смуток і біль, висловлюємо на цім місці найсердечнішу подяку.

Наша глибока подяка Всечеснішому отцю митр.Володимиру Базилевському, настоятелю Церкви св. Володимира в Ню Йорку, за відправлення панахид, та величаві похорони, а також за надзвичайно зворушливі прощальні слова, виголошені в Церкві св.Андрія в Бавнд Бруці та в похоронному заведенні.

Зокрема хочемо подякувати Всечеснішому отцю Леву Порендовському, настоятелю Церкви св.Арх. Михаїла в Сан-Франсиско, за його молитви та відправу панахиди за Покійницю.

Одноразово дякуємо отцю митрату Симону Шумакову за його турботи та молитви за Покійницю.

Сердечно дякуємо членам хору Церкви св. Володимира в Ню Йорку на чолі з проф. В.Завітневичем за їх масову участь у відправах панахид.

Рівнож дякуємо членам церковного хору Церкви св. Арх. Михаїла в Сан-Франсиско на чолі з диригентом М.Сорокою за їх велику участь у відправах панахид за Покійницю.

Безмежно дякуємо Сестрицтву церкви св. Арх. Михаїла в Сан-Франсиско, які організували панахиду та масову тризну для всієї парафії в пам'ять Покійниці, а також надіслали вінок прекрасних квітів до Ню Йорку в похоронне заведення. Крім того Управа Сестрицтва передала на церковні цілі 100 долярів в пам'ять Покійниці.

Дякуємо голові парафії св. Арх. Міхаїла в Сан-Франсиско п. Є. Спастену за його великі турботи, організацію Служб Божих за Покійницю та висилку вінка від імени парафії.

З глибоким серцем дякуємо всім родинам, які зложили пожертви на Заупокійні Служби Божі за нашу дорогу Покійницю, а саме Родини: С. і М. Халупа, Ірина Бучак, М. Василик, С. і Л. Городинські, А. і Я. Салецькі, З. і А. Скриник, Л. і В.Гашовські, Ю. і О.Бачинські, Л. Турчан, М.Клоків, О. Бойчук, В. Ріллі та С. Фрацгаріс.

Сердечна подяка всім родинам, які склали біля домовини Покійниці, прекрасні вінки та кошики квітів: О.С. Кулик, Н.Т. Досс, Л.Є. Небеш, С.В. Небеш, П. Швайко, Є.М. Бачинські, д-р В. Новаківська, М.М. Твердовські, М.О. Небеш, Д.К. Литвин, Б.Х. Твердовські, С.М.Халупа, М.О. Шумило, С.Л. Городинські, П. Тарасенко та вся ближча родина Покійниці.

Безмірно дякую від себе і цілої родини моїй сестрі Марії Твердовській за її велику допомогу в організації справ похорону та влаштування тризни.

Сердечно дякую від себе і всієї родини моїй сестрі Вірі, яка при тяжкій хворобі моєї дружини та після її смерти не покидала мене та в тяжкім моїм горі духово підтримувала мене.

Ми не в силі листовно подякувати всім понад сто родинам за надіслані сердечні вислови співчуття, тому цією дорогою складаємо всім їм наше сердечне Спасибі.

Щиро дякуємо Пані Олі Бобровській за її великі турботи під час похоронів та написаний нею некролог за Покійницю.

Наша глибока вдячність членам нашої ближчої родини та всім друзям, що прибули здалека віддати останній поклін Покійниці на місце похорону.

Прохаємо вибачення, якщо ми когось поминули і не згадали їх імени.

Наша щира подяка за ласкаві пожертви на Святі Літургії за спокій душі Покійниці та на інші цілі.

Великим смутком і горем прибиті:
Чоловік - Олексій
Син - Віталій з дружиною Танею
Дочка - Татяна з Чоловіком Левком
Внучка - Александра
Сестра Анна в Україні
Брат - Віталій з родиною в Україні

Пожертви склали на різні цілі: С.М. Вожаківські - 30.00, Ю.О. Бобровські - 20.00 дол. Ю.О. Бачинські - 30.00, А. Кріс - 10.00 Сестрицтво парафії св. Арх. Михаїла в Сан-Франсиско - 100.00 дол.

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Дорогого МУЖА, БАТЬКА І ДІДА

бл. п. проф. ІВАНА ВОВЧУКА

в неділю, 23-го травня 1982 р., о год. 11-ій ранку в церкві св. Тройці у Карнеґі — Піттсбурґ, Па.

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

Просимо згадати Покійного у своїх молитвах.

Дружина — ЛІДІЯ, СИНИ І ВНУКИ

ПОДЯКА

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 3-го березня 1982 року в Річмонд, Вірджінія згинув трагічно і 8-го березня 1982 р. був похований на місцевому цвинтарі, наш Найдорожчий СИН І БРАТ

бл. п. мґр. ЮРІЙ ГАРАСИМІВ

Цією дорогою щиро-сердечно дякуємо Всечеснішому о. Т. Лончині за відправлення Панахиди, Святу Літургію, відправи у каплиці на цвинтарі, за слова потіхи і подяку, яку зложив в імені родини Присутнім в українській і англійській мовах.

Безмірно вдячні ми Приятелям, які не щадили сили і часу в полагодженню всього пов'язаного із похороном. Велике спасибі Товаришам Покійного, які несли домовину, за квіти і Служби Божі.

Рівнож дякуємо всім Приятелям і Знайомим, які не зважаючи на робочий день, так численно взяли участь в похороні і допомогли нам гідно відпровадити нашого Дорогого Юрія на місце Вічного Спочинку.

У безмежному болю:

мама — ЯРОСЛАВА
сестра — ЛЯРІССА

Анатомія...

(Продовження зі стор. 2)

нищення сільського господарства, творення агроміст (аграрних міст).

У Совєтському Союзі існує, бо все таки мусить існувати, комплекс товарів та послуг, продукція яких не належить до сфери соціялізму. У совєтській термінології — це „пережитки капіталізму" і одночасно дошка рятунку, яка не дає потонути соціялізмові.

Тут перейдемо чи не до найбільш важливого — ЗСА, Японія, Захід, зокрема Франція перебувають у постійній симбіозі із совєтською господаркою. Захід дає Совєтському Союзові і сателітним країнам величезні кредити, тому що за ними стоїть СССР. І так трагічно жартують тверезі економісти — Захід покищо не дає СССР готову до вжитку атомну зброю, але дає технологію для її продукції.

Захід безнадійно сподівається, що Совєтський Союз „нормалізується". Совєтський Союз розвивається, але не нормалізується. Захід допомагає Совєтському Союзові, тому, щоб той не став ще гіршим як він є.

Висновок поза сферою економіки — соціялізм, це смерть для тих, хто потребує бути собою, хто вміє і хоче самостійно мислити, хто хоче бути людиною,а не роботом.

Люди тієї категорії — найбільш небезпечні для повної перемоги соціялізму і таких Москва ліквідує усюди, де лише має до того можливісті.

Делеґати на 30-у...

(Продовження зі стор. 1)

на 1954-ий рік. Ці огляди, відповідно проредаґовані та доповнені оглядами ще трьох чергових конвенцій, включив підписаний в 1964-му році у видану тоді його книжку „Український Народний Союз у минулому і сучасному".

До цих в різних часах і книжках надрукованих оглядів 25-ох конвенцій додано тепер ще подібні огляди чотирьох останніх конвенцій. 26-29 включно. як також надруковані у згаданій вже книжці „УНС в минулому і сучасному" статтю-заклик ініціятора УНС, о. Григорія Грушки, „На початку було слово" і його ж опис основуючих зборів УНС „Україна воскресла в Америці...".

Книжка ілюстрована і має 72 сторінки. Делеґати одержують її безкоштовно, а в продажу вона коштує 4.00 доляри і її можна набути в книгарні „Свобода".

Делеґати...

(Продовження зі стор. 1)

3) Ухвалити резолюцію, щоби діти, які скінчили 16 років життя статутово були автоматично перенесені до Департаменту дорослих. Цю резолюцію мотивуємо тим, що при такій операції будуть збільшені фонди, як допомоговий — 8 центів, конвенційний — 5 центів і народний — 2 центи. Також при цій зміні не буде масових акцій переносу дітей до дорослих щочотири роки перед конвенціями. Ця зміна заощадить працю Головній Канцелярії, а також не буде того, що в Департаменті молоді є „дідусі й бабуні".

Перенесені автоматично до дорослого департаменту діти повинні одержувати дивіденду дорослих членів. Не конечним було б переносити дітей кляси Е-18.

4) Підвищити дивіденду на виплачені грамоти в клясах П-20 і П-65.

5) Виплачувати дивіденду у висоті річної вкладки (членської) всім членам в клясі „В", які скінчили 77 років життя і були членами УНС найменше 15 років.

6) Членів Союзу в клясі П-20 і П-65, які осягнули вік 65 років і не відновили свого забезпечення по причині хвороби, автоматично перенести до активних членів з оплатою річної вкладки 1.80 дол.

7) Неактивні відділи і ті, які нараховують менше як 15 членів, сполучувати з іншими відділами. Така резолюція заощадить час працівників Канцелярії Союзу, а також зменшить видатки на оплату пошти.

8) Кожному секретареві (секретарці) відділів Союзу висилати бекоштовно „Тижневик". Цей англомовний „Тижневик" буде використаний, як пропаґандивний матеріял при відвідуванні проспектів. Тепер поважна частина секретарів не має жадної союзової преси.

9) Пропонуємо схвалити резолюцію, щоби кожний новий член у віці 20 і більше років (чоловік) був зобов'язаний платити разом зі членською вкладкою належність за щоденник „Свобода", а якщо не читає по-українськи, то „Тижневик". Це відноситься до всіх нових членів, які будуть записані від липня 1982 року, байдуже, де вони родилися, в Америці чи Канаді.

10) Приділені УНСоюзом стипендії для членів — студентів у сумі від 100 до 300 долярів не переказувати до коледжів чи університетів, але чеки висилати до секретарів. Вважаємо, що 100 дол. не можна називати стипендією, в той час, коли зараз оплата за студії у високих школах виносить від 5,000 до 10,000 долярів. Висилання 100 дол. до університетів говорить про „силу Союзу". Також є вітальним те, що коли секретарі будуть доручувати чеки, то буде нагода здобути нових членів.

11) Щоби збільшити фреквенцію дітей на таборах Союзівки рекомендуємо знизити ціни. Останніми роками дуже мале число хлопців й дівчат відвідувало діточі табори. Дітей на табори повинні підшукувати відділи й округи, а при тому рекомендувати, кому прислуговує знижка.

12) Студентам ґрадуантам Шкіл Українознавства не давати грошових нагород у сумі по 25 дол., а признати їм рік „безкоштовного забезпечення" у сумі 1,500 дол в клясі П-20. Якщо вони є членами Союзу, то тих 25 дол. виплачувати школам, або дати їм англомовну знижку проф. Пріцака.

13) Конвенція повинна схвалити резолюцію, щоб наступна конвенція УНСоюзу обов'язково відбулася на власній оселі Союзівці.

14) Щоб 31-ша Конвенція УНС могла відбутися на Союзівці, пропонуємо Статутовій комісії застановитися над ключем вибору делеґатів на цю Конвенцію.

За Окружну Управу:
Петро Тарнавський — голова
Іван Одежинський — касир
Мгр Василь Колінко — секретар

РОЗКЛАД ТЕНІСОВИХ ЗМАГАНЬ НА СОЮЗІВЦІ

Тенісова ланка УСЦАК, що її очолює інж. Роман Ракочий, ст., узгіднила з Управою Союзівки дати цьогорічних тенісових змагань на цій оселі УНСоюзу, як слідує:

3, 4 і 5-го липня — УСЦАК—Схід
7 і 8-го серпня — Подвійні гри
3, 4, 5 і 6-го вересня — УСЦАК — крайові
18 і 19-го вересня — УНС 16 і 8
9 і 10-го жовтня — КЛК

До голістичного розуміння і трактування людини

(ПРИЧИНКИ ДО ПАСТИРСЬКОЇ АНТРОПОЛОГІЇ)

У червні 1981 року о. протоієрея Степана Ярмуся наділено науковим ступенем доктора душпастирства за успішне закінчення докторської програми та представлення докторської дисертації на тему: „Доля людини й душпастирство в православній богословській освіті: Перші кроки до понять про пастирську антропологію".

Отець протоієрей С. Ярмусь робив свій докторат у санфрансиській Теологічній семінарії в Сан Ансельмо, Каліфорнія. Школа ця є одною з дев'яти вищих богословських шкіл (католицьких і протестантських), що творять Союз відомий під його англомовною назвою — Graduate Theological Union, з центром у Берклі, Каліфорнія.

Вихідною точкою цієї докторської праці є проблема деґуманізації людини, а разом з тим і секуляризація світу, до якої вели різні політичні й суспільні процеси, почавши від революційних рухів XIX століття та закінчивши встановленням комунізму, фашизму та різного суспільного колективізму. Позиція і мета дисертації вимагали від автора критичної аналізи важливіших із згаданих процесів, аналізи української національної вдачі, розгляду православного вчення про людину і панівного трактування людини в сучасній православній освіті. На основі своїх дослідів прот. С. Ярмусь приходить до цікавих висновків.

Відносно становища Православної Церкви, він твердить, що на заіснувавшу і широко поширену проблему деґуманізації людини Православна Церква ще відповідно не зареаґувала. Автор настоює, що необхідно зайняти певне становище вже, та опрацювати відповідні напрямні, передусім напрямні пастирської орієнтації. Він каже, що настала крайня необхідність голістичного (всецілого, всестороннього) трактування людини і її основних, тобто природних потреб. Отож він пропонує діяти негайно.

Виходячи з позицій православного богословського вчення про людину як про феномен, природа якого складається з тіла, душі та духовости, прот. С. Ярмусь уважає, що природа людини вимагає і відповідного корму, який, згідно його твердження, є фізіологічного, психологічного та ноологічного (духово-інтелектуального) порядку. Це і є найосновніші потреби людської природи, до яких входять також потреби етно-соціологічного характеру. Поданий опис та інтерпретація кожної із згаданих категорій цікаві і, безумовно, логічні.

Автор мислить категоріями богослова і душпастиря; його переконання не оминають висновків філософії, а зокрема новітньої психології. По суті все його пасторально - антропологічне переконання виводиться з положень богословія, філософії, психології та культурної антропології. Тому він і приходить до висновків, які мають багато ширше життєве примінення, а не традиційно душпастирське. Наприклад, він докоряє тим, хто допускається легкодушного відношення до патріотичних чи національних почувань людини. Але особливо важливим є те, що о. прот. С. Ярмусь якраз ставить ці почування на незаперечні теологічні основи. Бож людина невинна, що в неї появляються сильні патріотичні почування, отож вона не повинна їх занедбувати чи старатися позбутися їх, а навпаки, людина повинна плекати ці почування, бо вони дані їй від Бога. Тут автор настоює, що патріотизм — це не тільки явище емоційне а й явище духового характеру.

У праці прот. С. Ярмуся знаходимо свіже окреслення значення культури, а, зокрема, визначення поняття філософії рідної землі та поняття народної музи. У нього всі ці явища мають теологічні основи. Автор уважає, що народна муза — це підсвідомий геній народу, який виявляється у фольклорі, традиціях, у специфічних психологічних нахилах народу, у поезії, пісні, танках і музиці. Він каже, що муза - це душевна енерґія народу, народне обдарування людини, а дар цей - дар Божий. Згідно з висновками автора, народна муза являється нічим іншим, як тільки душею народу. Ця муза — це ніби те „колективне підсвідоме" даного народу, яким займався швайцарський психолог Карл Юнґ. Тому що муза явище народне, воно й невмируще. Отож „євшан зілля" — це не лише поетичний прийом чи вислів, а є це сила народної музи.

На результатах аналізи вищезгаданих ідеологічних процесів, суспільних явищ та богословського вчення прот. С.Ярмусь основує принципи нової богословської дисципліни, яку він називає „Пастирською антропологією".

Пастирська антропологія — це така богословська дисципліна, яка призначена на виховання душпастирського усвідомлення, що стосується голістичного розуміння людини та всіх категорій потреб людської природи. Це ж бо від задоволення тих потреб залежить фізіологічний, психологічний та духовий добробут людини, як земний, так і есхатологічний. Прот. С. Ярмусь підсумовує свої висновки у формі докладно розробленої програми курсу пастирської антропології. Курс такий уже переводиться у життя; він увійшов у програму богословія в Колеґії св. Андрея у Вінніпезі.

Отець д-р С.Ярмусь - це священик Української Православної Церкви в Канаді та професор пастирського богословія і гомілетики на Богословському факультеті Колеґії св. Андрея у Вінніпеґу. Він закінчив студії гуманістики в Манітобському університеті ступенем бакалавра і студії православного богословія у Колеґії св. Андрея теж ступенем бакалавра. Маґістерський ступінь у ділянці клінічного душпастирства він зробив у Міжконфесійному Пасторальному Інституті при Вінніпеґському університеті, а ступінь доктора оце здобув у санфрансиській Теологічній Семінарії, спеціялізуючись у пастирській педагогіці. Д-р Ярмусь є автором низки праць, переважно на пасторологічні теми, як також редактором першої збірки творів Памфіла Юркевича та автором вступної статті до цієї збірки. Тепер він є редактором науково-богословського журналу „Віра й Культура", а також працює над перекладом важливіших творів Юркевича на українську мову. Отець д-р С. Ярмусь - це новий і надійний дослідник, який невдовзі займе відповідне місце у рядах українських науковців

Іраїда Тарнавська

Пам'яті І. Гуцайлюка, секретаря 147-го Відділу УНС

У четвер, 25-го березня ц. р., по тяжкій недузі на 68-му році життя відійшов у вічність св. п. Іван Гуцайлюк, який був заслуженим союзовим і суспільно-громадським та церковним діячем.

Св. п. І.Гуцайлюк народився в Алентавні. Па., там здобув середню освіту і вже з молодих літ включився в громадське життя української громади. Був активним членом 147-го Відділу УНСоюзу, в якому виконував обов'язки касира довгими роками, а відтак 12 років був секретарем. Як член Управи Відділу був делеґатом на 26, 27, 28, 29 конвенції УНСоюзу, а тепер був обраний і на 30-ту конвенцію. Як представник Відділу належав весь час до Окружної Управи Лігайвелійської Округи. Належав до Клюбу Заслужених Союзовців, а також за чесну працю для Союзу Екзекутива Союзу кількакратно відзначила його почесними грамотами.

Як член УПЦеркви був одним із основоположників парафії Пресвятої Діви Марії в Алентавні, де на протязі 25 років був головою парафіяльної ради, а відтак аж до смерти — почесним головою. Належав до Дієцезальної Ради УПЦеркви, яку очолює Владика Андрій. Багато часу і труду віддав для Українського - Американського Клюбу в Алентавні, який є чи не одним із найкращих в Америці. В тому Клюбі був довгими роками президентом і членом Управи. Не зважаючи на те, що родився в Америці, він розмовляв весь час українською мовою і тому очолював, як голова, місцевий Відділ УККА, який обіймав територію Лігай Велі, себто дооколичні міста. Св.п. І.Гуцайлюк належав і до місцевих американських організацій, а зокрема до ветеранів, бож служив у війську ЗСА під час Другої світової війни. По професії Покійний був електриком і працював у тій ділянці в різних компаніях.

Парастас за св.п Івана Гуцайлюка відслужили в п'ятницю, 26-го березня, парох церкви о. протоієрей Василь Чикалюк і протопресвітер Іван Ткачук, який і попрощав Спочилого в далеку дорогу від Єпископа Андрія, що був перешкоджений. Під час парастасу прощальне слово від Відділу УККА сказав Іван Стасів. Поминальну Богослужбу над тілом Спочилого відслужили в УПЦеркві Пресвятої Діви Марії отці — протопресвітер Гілярій Врублевський і протоієрей Василь Чикалюк. Під час Богослужби співав церковний хор, а прощальне слово сказав о. Гілярій Врублевський. Не зважаючи на химерну погоду, більше ніж сотня приятелів, сусідів, знайомих й союзовців відпровадили тіло св. п. Гуцайлюка на цвинтар в Алентавні. Над могилою, від союзової громади, відділів, округ секретаря Івана Гуцайлюка прощав в далеку дорогу союзовий організатор Степан Гавриш.

Св.п. І.Гуцайлюк залишив у смутку дружину Катерину, доню Ірину з мужем і дітьми, синів Івана й Йосифа, братів Еміля і Євгена. Залишив велику громаду церкви, для якої так віддано працював, всіх приятелів, знайомих з великої союзової родини не лише Лігайвелійської Округи, але і дооколишніх округ, з якими чесно і віддано співпрацював.

Степан Гавриш

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 15-го ТРАВНЯ 1982 р.

Джерзі Сіті, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 270-ий Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі. На порядку: звіти — вінансовий, організаційний, збирання чл. вкладок та інші важні справи. Проситься чл. прибути та вирівняти вкладки або посилати поштою на адресу фін. секр.: S. Ostrowsky, 29 Lexington Ave., Jersey City, N.J. 07304. Tel. (201) 432-2983.

НЕДІЛЯ, 16-го ТРАВНЯ 1982 р.

Кліфтон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд., о год. від 1-3-ої по пол., біля церкви Св. Марії на Washington St. у Кліфтоні, Н. Дж. Проситься чл. прибути. — Ів. Бурний, секр.

Нюарк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя, 76-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в українській кат. школі при Санфорд і Айві вул. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки до 20-го травня. Найкраще платити вкладки чеками і посилати прямо до Відділу. Юлія Демчук, фін. секр.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-ий Відд., о год.2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо взяти чисельну участь та приєднати бодай одного члена. — В. Марущак, рек. секр.